

PEDRO EMUDUPMUBARARAK- TUP—KOAPATUP

¹ Õn Pedro. Jesus Cristo emumuju òn. Ixe onaẽ owebe Deus a'òbi kawèn idipat muwèn àm soat ka watwat pe. Eyju dak Deus ebekitkit. Ijudup mubarararağ òn eywebeaptum. Eyipi be ġu eyju dopdom. Soat eipi dağ eyju jepõğpõğpõğ—Ponto eipi dağ, Galácia eipi dağ tak, Capadócia eipi dağ tak, Ásia eipi dağ tak, Bitínia eipi dağ tak. ² Deus wuyebayat. Ixe juk eynaẽ soat tağ eyisu eydop am.

— Teyũku webekitkiyũm je'e — io'e Deus jewebe ma. — Okpot a'ò kay kũyjobin jeedop ip—Jesus Cristo a'ò kay — i juk o'e jewebe ma kuyje ma. — Obiõğbuk ixeyũ ġuisun soat tağ, okpot o'jedoyekereren puye — i juk o'e jewebe ma Deus.

— Bay, xipan cuy ebekitkit ejukuk—soat ka dağ cepõğpõğ'ibiyũ — i òn e'em Deus pe. — Ixeyũ ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

³ — Ën soat podi ma xipat — i juy ace Deus pe—wuykukukat ebay be—Jesus Cristo ebay be. Ixe Deus waram ġuto Jesus Cristo o'ğutait ce'ũap tomukadi. Ixe ja'òbacaap o'ğuoũm wuywebe wuyağuyisum jeku am, ixite itabotaidabotbot cĩcã wuykay buye. Imẽneju soat em ixite xe wuyetait acesop iap wiwim cĩcã wuyju, Deus ja'ò dağ e'em soat em puye. ⁴ Deus xipacat muxipanpan jebekitkit pe iũm àm. Kabi be ma Deus iboap muxipanpan wuywebeam. Deus emumuũm pit cekẽrẽn pa'ore ma. Iokoğ ġu ma dak. Ierep ġu

dak. Iboap ma acejat. Imēneju iboap cuy ajowiwi jījā. ⁵ Eywebe iūmap kuy ixipan opop Deus xe. Eyetabut pima, Deus soat em aḡ eykay. Ixe dak ja'ōbacaap muōmōm eywebe. Guyjom Deus apēn ixe wuydaxijom soat em jexe wuydop am iap ḡubapuk soat ipi juayū be. Iboap wiwim cīcā eyju.

⁶ Iboap kay juy ḡebum epesop eycokcok am. Imēnpit ijodi bima darem ma eyḡuycūḡ epe-sop ipiatpi'ajom puye. Soat taḡwi xipat'ūmat jebapukpuḡ eywebe. ⁷ Ouro kay jījā wuyju. Wuyetabut cīcā Jesus kay bima bit, ouro kayp-inap podi ma wuyju cekay. Wuyju ouro mu-daxixim wuyetaybit am teku imuwekoykeyat ḡu ouro ma iam. Ouro buyxijojoap puxim Deus ipiatpi'ajojoan eywebe eyetabucap puyxijo am. Ouro imu'ūm put wuywebe. Eybu'u'ūm pima bit Jesus kay ipiatpi'ajom ma'ḡu eyju, eyetabucap imu'ūm pa'ore je'e. Eybu'u'ūm pima:

— Xipat eyju oce — i je'e Deus eywebe.

Imēn je'e eywebe Jesus Cristo muajēm puje. Jesus co'i eydip epesop. Cejo'i eya'ōbuyxi epesop. ⁸ Ixe Jesus Cristo juk adi epejojojo ḡu. Inaka ixe ikukpin cīcā eyxe. Gasū dak ixe jojom ḡu eyju. Inaka eyetabut cīcā cekay. Imēneju eycokcok cīcā ma. Kabi beacat cokcokap co'i eyju dak eycokcok. Eycokcokap imuwēn pa'ore eywebe yoboḡ cīcā eycokcokap puye. ⁹ Eyju juk adi eyetabut epesop Jesus kay. Imēnpuye Deus cuk eydaxijo. Gasū eycokcok cīcā eyetaybit Deus kuy juk ocedaxijo iam puye. Jemudaxijoyū bit pūḡ em tak je'pere ḡu ma.

¹⁰ Gebum cīcā osodop ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū apēn Deus ipi juacat idaxijo

iap kay—kuyjeayũ. Itaybit pin cĩcã osodop ip iboam.

— Apẽn xe'e Deus xipan jebekitkit jukuk? — i'e'e'uk osodop ip. — Deus ipi juacayũ idaxijo — i'e'e'uk ip osodop taxijo awap.

¹¹ Cristo biõgbuk osunuy cebe ip—jewemuwẽnuwẽn ma cebe ip Cristo ma.

— Deus emunaẽ juy ipiat supi'ajojo — i juk adi o'e cebe ip. — Ipiatpi'ajojo epere buje bit soat xe warara'acat podi ma ya'õbuyxian je'e — i juk adi o'e cebe ip.

Iboap ekawẽn co buje:

— Abu muwẽnuwẽn xe'e Cristo biõgbuk wuywebe? — io'e ip jewebe ma. — Puğũn xe'e imẽğap je'bakuk? — io'e ip jewebe ma.

¹² — Eyetabẽğ pima ğu ipiat supi'ajoat ip wemu-naẽ be—ğuyjom acã — i juk adi o'e Deus jekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ be.

Imẽn jekpot o'ğuwẽn cebe ip. Kuyjeayũ iboap ekawẽn muwẽnuwẽn'uk ip osodop Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ. Gasũ dak kawẽn idipat muwẽnuwẽn'ukayũ iboap ekawẽn ma juk adi o'ğuwẽnuwẽn eywebe Ibiõgbuk xipacat a'õbi—kabi kadiwi Deus o'ğudot'iat a'õbi. Kabi beacayũ dak itaybin ojuy osodop ip iboap ekawẽn—Deus ekawẽn tojtjot'ukayũ.

¹³ Imẽnejuy eyağuykerem cuy epesop. Deus xipacat cĩcãat je'ğũm eywebe waram Jesus Cristo ajẽm puje. Yajẽmap wiwim cĩcã juy epesop. Wara'at kay ğu juy ğebum epesop—ixe kay acã. ¹⁴ Kũyjobin cuy epesop Deus a'õ kay. Deus e'eam eyetaybit'ũm pima, juk adi ikẽrẽat muğẽğẽm acã epesop. Imẽn ğu juy epeku ğasũ bit. ¹⁵ Deus ikẽrẽat kuğ ğu.

Soat tağ iisu. Ixe juk eynaë soat tağ eyisuan jebuximayũm. Imēnpuye juy eyağuyisum epeku. Eyekawēnkērēm ġu dak cuy epesop. ¹⁶ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Õn ma ikērēat ojukuk ġu—pũğ em tak ka'ũma ma, i. Imēnpuye eyju dak ikērēat epejukuk ġu, i.

¹⁷ — Bay — i wuyju e'em cebe, Deus eju oceju kawēnwēn pima. Ixe Deus pũğ tağ ma soat kuğ ipi juacat kuğ. Apēn ijodi bima juk adi ajeku iaptei ideida soat pe wuywebe. Xi-pacat je'ğũm cedağ ma jekuku'ukayũ be cedağ ma cekukuaptei. Ipiat supi'ajojoat ikērēat mujurũğrũğ'ukat pe bit ikērēat mujurũğrũğaptei. Imēneju ibuyxim cuy ixē epejukuk ijodi bima. ¹⁸ Kuy bima warēmtağ ma juk adi epekukuku eydobyũ'ũm'ũm ekukuap puxim. Ikērēat mujurũğrũğ cuk adi epekukuku. Deus pit eydax-ijoaptei o'teida waram warēmtağ ma eyekup puxim. Ouro ġu o'teida, pratam ġu dak. Ouro ikoro ġu. Prata dak ikoro ġu. Soat em ġu teiboğ ip. ¹⁹ Wuydaxijoaptei bit teiboğ cĩcã osodop. Wuydaxijoaptei Cristo e'ũap osunuy. Cedoyekererenap osodop. Kuyjeayũ ovelha aokaka'uk osodop ip Deus pe ikērēat ukaptei. Idip cĩcãat aokaka'uk osodop ip. Iwãtaxipi'ũmat acã yaokaka'uk ip osodop. Ikērēat kuğ'ũmat acã. Imēnpuxim Cristo dak oe'ũ, ikērēat kuğ ġu ma'ğ. ²⁰ Ipi muğē awap Deus jekpot muy ojuy osunuy ipi juacayũ daxijojo'ukan. Kuyje ġu bit ixē o'ğudot ijodi—ğaxĩsũn ma. Ibapuç ma ixē o'ğudot ijodi eydaxijo am. ²¹ Deus ixē o'ğutait ce'ũap tomukadi. Ixe dak o'jomuy soat podi ma ya'õbuyxiam, soat podi ma

idipam tak. Imēneju eyetabut cīcā Deus kay. Ixe jojoap wiwim cīcā eyju.

²² Kawēn icēmat kay juk adi epesop kūyjobin. Imēnpuye soat taḡ eyisu Deus xe—ikērēat kuḡ ḡu ma. Eykitpitpiyū dak ikukpin cīcā eyxe—itabucayū. Jewexe ḡu juy xipan epeyewekuk—icēmān. ²³ Koap cuk akap wuyebay wuyujurūḡ puje. Wuyebay bit je'ū'ūm ijodiat. Wuyju dak je'ū'ūm ma. Imēn ma koap wuykapap. Gasū bit waram akap Deus ebekitkiyūm. Deus pit je'ū'ūm ḡu. Wuyju bit ḡuto waram kapkam Deus ebekitkiyūm ixe ekawēn kay wuyetabun pima. Ixe ekawēn itaicat puxim, Deus soat em itait puye. Ixe ekawēn pit i'ūm ḡu. ²⁴ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ipi juacayū warēmtaksuḡtit puxim, i. Ibun ḡu titip, i. Warēmtaksuḡtit dao ma jedite'ū'ūm, i. Dao ma jeditedudum tak e'em, i. ²⁵ Deus ekawēn pit i'ūmḡu—soat em dopdom, i.

Ixe ekawēn cuk adi epeya'ījojo kawēn idipat co buje.

2

¹ Ikērēat muḡēḡēap cuy epeyepere. Napa ḡu dak cuy epe'e. Jewexe ḡu dak cuy epekuku warara'acat muḡuykukuap ojoy. Eyetabutkarey ḡu dak cuy epesop warara'acat kay. Warara'acat muymuy ḡu dak cuy epesop. Wuyetabut'ūm pima iboap kuḡ ma juk adi ajeku—ikērēat kuḡ. Gasū bit soat iboap acepere juy. ²⁻³ Kuy eyetaybit wuykukukat soat em xipan cīcā wuykuḡ iam. Imēn e'em tak Deus ekawēntup. Imēnpuye ixe ekawēn kay juy epesop ikap'isuat jexi kūmti kayap

puxim. Ka'ũmġu xipat'ũmap opop ixe ekawẽn taġ pit. Apẽn wuyxi kũmti wuymuaypapanap puxim ixe ekawẽn wuymuisusun soat taġ. Ixe ekawẽn kay juy epesop biġ ma eyetabut am Jesus kay, Deus pe eydaxijo am tak.

⁴ Kuy eyetabut wuykukukat kay. Ixe wita'a buxim. Inaka wita'a buxim ġu ma ixe bit soat em itait. Itabut'ũmayũ itakoma ixe kay. Xipat ġu cexe ip. Deus xe bit ixe soat podi ma xipat. Deus cuk ixe o'taē soat ipi juacayũ daxijo am. ⁵ Jesus Cristo kay eyetabut pima, Deus eykukukat e'em apẽn uk'a beat'a wita'a jexeat'a muycemucem iap puxim. Inaka eyetait. Deus eju kawẽnwẽnap'a ma wita'a muġēġē. Cekay itabucayũ bit ixe nũynũyap wita'a muġēġē buxim, ixe biōġbuk omuy wuywebe buye. Eyju paĩyũ. Soat taġ eyisu ikērēat kuġ ġu buye. Paĩyũ buxim eyju dak kapikpiġ Deus peam, ixe biōġbuk a'ōbacaap kuġ. Ixeyũ emumuũmap puxim eyemumuũmap tak Deus mucokcoġ, Jesus Cristo kay eyetabut puye. ⁶ Imẽn e'em Deus ekawěntup:

Ixe juk otaē uk'a muymuy'ukayũ wita'a naēap puxim—yadeiboġ cĩcāat'a naēap puxim—wara'at'a muycemucemap'a naēap puxim, i. Ixe oġuju Siāo ka jo'iatka be, i. Ixe ojomuy soat kukukan warara'acat podi ma ya'ōbuyxian, i. Iġuycũġ ġu jeedop ip jetabucap kuġ ixe kay itabucayũ—icokcoġ ma, i.

Imẽn e'em Deus ekawěntup.

⁷ Eyju eyetabut Jesus kay. Itabut'ũmayũ bit ka'ũma. Jesus yadeiboġ cĩcāat'a buxim eyxe—wita'a buxim. Itabut'ũmayũ xe bit, ka'ũma. Cekay ġu ip. Imẽn e'em Deus ekawěntup:

Uk'a muymuy'ukayũ ibo'a kay ġu osodop ip—wita'a kay ġu, i. Ibo'a bit wara'at'a muycemucemap'am o'e, i.

⁸ Wara'atup e'em imēn—Deus ekawēntup:

Ibo'a be jepenpenpen ip adeayũ, i. Ibo'a bit ixeyũ ġuy'at—itabut'ũmayũ ġuy'at, i.

Imēnpuxim Cristo soat kukukan je'e adeayũ itabut ġu ma'ġu cekay. Jepenpenpen ip iap puxim itabut'ũmayũ ibu'u kũyjobit am Deus a'õ kay. Deus imēn ibikuy osunuy kũyjobit'ũmayũ beam.

⁹ Eyju bit Deus emunaēyũ apēn kuyje ixē pũġ ti-watwat o'taē iap puxim. Paĩyũ eyju—soat kukukat pe kapikpik'ukayũ. Soat taġ eyisu. Deus ebek-itkiyũ eyju. Ixē juk eynaē, eywebe “Deus idip cĩcãat e'em” i'e am soat pe, “Ka'ũmġu i'e ba'oreat Deus pe” i'e am tak. Ixē juk eynaē eywebe kabiok taġ eyekuap epere am kabia daġ eyeku am, idip cĩcãat taġ eyeku am. ¹⁰ Kuy bima Deus ebekitkin ġu epesop. Ġasũ bit ixē ebekitkit eyju. Kuy bima eydadaybot ma juk adi epekuku eybu'u Deus pe jeykukan puye. Ġasũ bit Deus xipan eykuġ.

¹¹ Okitpitpiyũ, õn jeyawē, eykukpin oxe buye. Ijodi bima powatwat puxim eyju jeka be'ũmayũ buxim. Ibun ġu ijodi epesop—darem ma. Nopaġõġõm pima, aġ'ũm pima, cekay itakomaat kuka sorara o'yaoka. Imēnpuxim wuyju dak wuyaġuybin ma jekukum pima kuka ikēreāt muġēġē'ukan ace.

Ikēreāt cuy aġuġē ġu i'e'em õn pit.

¹² Eymuymuy ojuy jĩjã ip itabut'ũmayũ.

— Itabucayũ ikēreāt mujurũġrũġ — i napa ma e'em ip.

Ixeyũ etabutpe bit cuy cedağ epekuku. Cedağ ma eyekukuap co buje: — Eyju cedağ ma jekukum — i je'e eymuymuy ojuyayũ. — Soat podi ma ěn xipacat — i dak je'e ip Deus pe ixē ajēmap kabia be.

¹³ Wuykukukat ebekitkit eyju—Jesus ebekitkit. Kũyjobin cuy epesop ijodiacat kukukayũ a'õ kay itabut'ũmayũ be Jesus muymuyap puxim. Kũyjobin cuy epesop César a'õ kay. Ixe César soat kaka wat kukukayũ kukat. ¹⁴ Kũyjobin cuy epesop iecuğap a'õ kay dak. Deus a'õbi César juk ixeyũ o'jomuy eykukan. César a'õbi ipiatpi'ajojoan ip ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ be. Xipacat mujurũğrũğ'ukayũ be bit — Xipacat cĩcã eyju ocex — i'e'em ip.

¹⁵ Eymuymuy ojuy ip kawēn icēmãn itaybit'ũmayũ. Eyju xipacat mujurũğrũğ pima bit, eymuymuy ba'ore epe'e cebe ip. Imēneju Deus ibikuy eywebe xipacat mujurũğ ãm. ¹⁶ Kariwa jebekitkit mujēmjem jetabixewi yukpiwatpin ma jekupinap tağ jeku am. Wuyju dak ixeyũ buxim ma Jesus kay wuyetabun puje wuyukpiwatpin ma wuyeku but. “Ocekpiwatpin ma oceku but” i'ũmğu juy epe'e ikērēat muğēap ojuy. Eyukpiwatpi ğu juy epeku—Deus ukpiwatpi acã. ¹⁷ Soat ma ibuyxin cuy epejukuk. Ikukpin cuy itabucayũ epejukuk—eykitpitpiyũ. Icēmãn cuy eypararam epesop Deus buxim. Ibuyxim cuy epejukuk soat kaka wat kukayũ kukat.

¹⁸ Kapikipiğ eyekariwa beam pima, kũyjobin cuy epesop ya'õ kay. Soat em cuy kũyjobin epesop eyekariwa a'õ kay—ixeyũ xipan eykuğ pima, warēmtağ eykuğ pima dak—ya'õdidim eykuğ pima, ya'õpuruğ pima dak. ¹⁹ Warara'acayũ

te'e ma ipiat supi'ajojoat eywebe eyju Deus bikuyap tağ jekukum puye. Eyju bit eyetaybit imēn Deus cekay iam. Ipiat kuğ eyetaxi bima bit, Deus xipacat je'ğũm eywebe. ²⁰ Ikērēat muğēğēapteim eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'ğũm ğu Deus eywebe, eyetaxim ma'ğu ipiatpi'ajojom. Xipacat muğēğēapteim pit eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'ğũm Deus eywebe, eyetaxi ma'ğu ipiatpi'ajojom. ²¹ Deus cuk eynaē ipiatpi'ajoam. Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo eywebeam. Ipiat o'supi'ajojo eywebe daxaboğ pe eyjuap puxim. Ixe juk adi ipiat o'supi'ajojo ikērēat kuğ ğu ma'ğu. Deus cuk eynaē ixe ekukuap puxim eyeku am. ²² Ixe Cristo ikērēat o'jukuk ğu—pũğ em tak ka'ũma. Napapa'uk ğu dak osunuy. ²³ Warara'acayũ be ixe muymuy buje, ixe bit ip o'jomuymuy ğu. Ixe ipiatpi'ajojom pima:

— Deus cuy ipiat supi'ajojoat eywebe owebe ipiat'ajojoapteim — i'ũmğu o'e jekay itakomaayũ be.
 — Deus soat em ağ okay — i bit o'e jewebe ma.
 — Deus ma ideida soat pe apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei — io'e jewebe ma.

Te'em pit ideida ğu—cũğ ma. ²⁴ Cristo apēn cuk adi ikērēat ağũğēğē iap o'ğuy mũğ jewekay korosa be bima. Oe'ũ ikērēat uk am wuywebewi. Oe'ũ ja'õbacaap ũm ãm wuywebe ikērēat muğēap puxim. Oe'ũ wuywebe cũğ ma wuyeku am Deus etabutpe. Ixe juk wuyumu'ada tapoa kũybut pibun, ipiat o'supi'ajojo buye. Imēnpuye waram ğuto wuyetait ace'e wuye'ũap tomukadi. ²⁵ Ovelha buxim cuk adi epesop—e bidasewi oitabidaoiat puxim. Gasũ bit Deus kuy juk eydujupit eykukukat kay ixe nomuju

eyeku am—eykay aġat kay juk eydujupit.

3

¹ Itoptepayũ awēm òn ġasũ. Tũ'ũ'ũyũ, kũyjobin cuy epesop eyitopyũ a'ò kay. Ibu'un mabuk ip kũyjobit am Deus ekawēn kay—kawēn icēmat kay. Eyju cedaġ ma jekukum pima bit itabut je'e ip, e'em ġu ma'ġu cebe ip. Eyju cũġ ma jekukum pima, eyitopyũ je'e jewebe ma:

² — Otayxi warēmtaġ ġu jekukum — i. — Ibuyxi soat xe cũġ ma jekukum puye — i je'e ip jewebe ma.

Imēnpuye itabut je'e ip Jesus Cristo kay. ³ Jewemudimudim ġu bit cuy epesop soat pe eyjo am. Iwarum ġu dak cuy epeyawamusēm soat pe eyjo am. Ouro muġēġēbu kuġ ġu dak cuy epeku ibusopsepatpu kuġ ġu dak, teiboġat kuġ ġu dak eyesay kuġ soat pe eyjo am. ⁴ Wuyesay dao ma i'ũm, ouro muġēġēbu dak. Soat em ġu ikoro ip. Kacũġtaġ eydipap ma yoboġ ġu Deus xe. Eyekawēntip pit yoboġ cexe. Kacũġtaġ ġu bit cuy epeyewemudim—badi acã. Eya'ò'ũm'ũm pima bit eydip cĩcã epesop Deus xe, eykukput pima dak.

⁵ Imēn ma oekuku ip kuyjeayũ aoyũ—Deus kay itabucayũ—Deus xewi xipacat wiwi'ukayũ. Xipat osodop Deus xe, jektopyũ a'ò kay kũyjobit ip puye.

⁶ Imēn ma juk adi oeku Sara dak. Jektop a'ò kay juk adi kũyjobit osunuy—Abraão a'ò kay.

— Okukukat — i juk adi o'e cebe—jektop pe. Eyju xipacat mujurũġrũġ pima, Sara iyũ buxim epesop eyparara'ũm pima dak soat puxim.

⁷ Itayxixeyũ awēm òn ġasũ. Tapupuyũ, ġebum cuy epesop eybuxim ġu eytayxiyũ ibaca ġu iap

kay. Imēnpuye ibuyxim cuy ixeyũ epejukuk. Apēn Deus jeydujuu jewekay iap co'i ma ixē eytayxi dak idujuu jewekay. Eytayxi dak idujuu jewekay, eyekukuap co'i eytayxi dak Deus bikuyap tağ jekukum pima. Imēnpuye ibuyxim cuy ixeyũ epejukuk eybu'uap puxim jekawēn ãm Deus eju.

⁸ Amãm õn eyawēm ġasũ. Pũğ tağ ma juy epeyewağuy. Jawağuyccocom cuy epesop. Eykukpin cuy epeyewekuk. Eyewekukpin tak cuy epesop eyeweweju. Yoboğan pin ġu juy epesop eyewewekay. ⁹ Deus pe eynaē buje:

— Xipat cĩcãat oğũm eywebe — i juk o'e eywebe. Imēnpuye wara'acat ikērēm eykuğ pima, ikērēm ġu eyju bit epejukuk, xipan acã. Eymuymuy bima dak, eyju bit epejomuymuy ġu—xipan acã ixē epeğuwēnuwēn. ¹⁰ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Soat em wuycokcok pin pima, ikērēm ġu juy acekawēn; napa ġu dak ace, i.

¹¹ Ikērēat mujurũğrũğap tak cuy acepere, i. Xipacat acã juy ağujurũğ, i. Acewa'õdawut ġu juy, i. Kaba'ũm cuy ajop soat eju, i.

¹² Wuykukukat soat em ağ cũğayũ kay xipan ikuk am ip, i. Jeweju ip kawēnwēnap cocom soat em ma, i. Ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ kay bit itakoma, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

¹³ Eyju xipacat mujurũğ pin pima, abu kuka ipiat o'supi'ajoat eywebe? ¹⁴ Itabut'ũmayũ ma ipiat supi'ajoat eywebe cũğ ma'ğū jekukum eyju. Deus pit ġaxĩn ma xipat cĩcãat je'ğũm eywebe. Imēnpuye eycokcoğ cuy epesop. Eypararam ġu juy epesop soat puxim. Epeyekuy ġu dak cuy eywebe

ipiat'ajoanayũ buxim. ¹⁵ Ibuyxim cuy Cristo epejukuk. Ixe be juy epeyewekukat. “Apēnpuye dak eyetabut Jesus kay?” i'e buje eywebe, eybisūsũn ġu juy epesop imuwēġãm cebe ip. ¹⁶ Eya'õpuruġ ġu bit cuy ixeyũ epeġukũyjo iboam—eya'õdidin ma. Ibuyxim ma epeġukũyjo ip. Apēn cũġ ma eyxe iap taġ cuy epeku eymuymuy ojuyayũ musūsũn ãm. “Cristo ebekitkit tak ikērēat mujurũġrũġ” i'e ojuy ip napa ma. Cũġ ma eyju jekukum pima bit, ibisūsũn je'e ip eymuymuy ãm. ¹⁷ Warara'acayũ ipiatpi'ajojoan wuywebe bima, xipacat mujurũġrũġ ma'ġu wuyju, xipat je'e wuywebe, Deus tak ibikuy ma osunuy wuywebe ipiat'ajoan puye. Ikērēat mujurũġrũġapteim ipiatpi'ajojoan ip wuywebe bima bit, xipat ġu je'e wuywebe. ¹⁸ Gebum cuy epesop apēn Cristo oe'ũ iap kay. Ixe ma oe'ũ soat peam wuywebeam. Oe'ũ ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Pũġ em ma oe'ũ. Waram pit je'ũ ġu. Xipacat oe'ũ xipat'ũmayũ beam. Oe'ũ wuydujowat am Deus kay. Itakomaayũ ixē'ũm o'yaoka ijodi bima—ijebitbet pima. Inaka waram ġuto ibiõġbuk oõm cebe imutait am ce'ũap tomukadi. Waram o'jetait. ¹⁹ Jebiõġbuk õm puje, o'kop ipiat'ajojoap kay. Kawēn idipat o'ġuwēn ipiatpi'ajojoayũ be—ibiõġbuk taomũnmũnayũ be. ²⁰ Deus a'õ kay kũyjobit'ũm osodop ip Noé kobexixi muġēġēm pima. Deus ipi juayũ muy'ũ pin ġu osunuy. Yukupiceġēm ikuġ ip osunuy. Kũyjobin i'eap wiwim osunuy. Tũybe ip jekũyjobin iãn o'e. Imēnpit ade ġu kũyjobit osodop ip—8 be ma. 8 be ma oõm kobexixi be. 8 be ma Deus o'taxijo idibi be yakõmap puxim. Oõm ip kobexixi be. Uhum oekuku ip kobexixi be idibi adopa

dağ. ²¹ Jemubatisanan pima wuyju ġebum ibiati kay—Noé o'taxijo iati kay. Wuymubatisanan wuyju wuyewewuy am ġu. Wuyju jemubatisanan “Deus cuk ocedaxijo” i'e am soat pe. Jemubatisanan pima:

— Cũğ ma òn Deus xe ġasũ bit — i wuyju e'em soat pe. — Deus bikuyap tağ oceku ġasũ bit — i wuyju e'em jemubatisanan pima.

Deus wuydaxijom wuymubatisanan pima, ixewaram Jesus Cristo o'ğutait puye. ²² Ixe Jesus Cristo juk o'jeu kabi kay. ġasũ omuy Deus xe ibaat kadi. Soat ip kũyjobit ġasũ bit ixewaram Jesus Cristo a'õ kay—Deus ekawẽn tojotjot'ukayũ, kabi beayũ dak ya'õbuyxiayũ, Deus a'õbacaap kukayũ dak.

4

¹ Gebum cuy epesop apẽn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap kay. Ixe'ũm oe'ũ wuywebeam.

— Obu'u ipiat'ajoam — i'ũmğũ juk ixewaram bit o'e. Imẽnpuye eyju dak: — Ocebu'u ipiat'ajo am — i'ũmğũ juy epe'e. Apẽn ixewaram juk adi ipiat o'supi'ajojo iap kay ġebum pima, wuybu'u ace-sop ikẽrẽat kuk am. ² Ijodi eyju bima eybikuyap tağ cuk adi epekuku ikẽrẽat muğẽğẽm. Deus bikuyap tağ acã juy epeku ġasũ bit. ³ Kuy bima itabut'ũmayũ buxim cuk adi epekuku. Ikẽrẽat acã juk adi epeğũğẽğẽ. Aoyũ kaykay jĩjã juk adi epesop. Eyewemucokcok am acã juk adi epekuku. Eyetabikuku jĩjã dak cuk adi epesop ikẽrẽat kay. Eyka'okẽrẽ dak cuk adi epekuku. Ay-acat muwadaiwadai acã dak cuk adi epesop. Jeweka'oap puyxijom tak cuk adi epekuku. Ibuyxim tak cuk adi epejukuk jewexe deusayũ. Iboap ikẽrẽ

jĩjã Deus xe. ⁴ Gasũ bit itabut'ũmayũ xe eywaru jĩjã, eybu'u ikẽrẽat mujurũg ãm ceweju ip puye. Eybu'u je'awero am ceweju ip ikẽrẽm jeku am. Eybu'u yadaodaoat puxim jeku am ceweju ip. Imẽnpuye soat em ip eymuymuy. ⁵ Ixeyũ bit apẽn ijodi bima juk adi oekuku ip iap gũwẽn Deus pe. Deus ideida soat ekukuaptei. Xipacat je'gũm cedağ jekuku'ukayũ be. Ipiat pit supi'ajoat warẽmtağ jekuku'ukayũ be. Imẽn ideida cebe ip. Itabẽgayũ be ideida, ce'ũ'ũayũ be dak. ⁶ Kuyjeayũ'ũm'ũm oe'ũ'ũ. Apẽn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei Deus o'teida ixeyũ be apẽn soat pe teidadam iap puxim. Inaka Cristo kawẽn idipat cuk adi o'gũwẽn cebe ip itabẽg ip pima. O'gũwẽn ixeyũ be jebuxim waram gũto itait top am ip Deus xe ce'ũap to-mukadi.

⁷ Soat gaxĩn ma i'ũm. Imẽnpuye jewawẽwẽm cuy epesop. Xetpin gũ juy epesop soat em kawẽn ãm Deus eju. ⁸ Eykukpin cĩcã juy epeyewekuk. Wuykukpin jewewekuğ iap soat podi ma xipat Deus xe. Wuykukpin jewewekuğ pima, gẽbum gũ acesop apẽn wuybure juk adi ikẽrẽat o'gũjurũg iap kay. ⁹ Xipan cuy powatwat epejukuk eyduk'a be yajẽm puje. Mãmãmãm gũ juy ip epejukuk. ¹⁰ Deus xipacat ũmũm wuywebe iwaruruat ũmũm. Soat wuyju kuy iboap ajat Deus xewi. Wuybu'um gũ juy ajop gãsũ bit ikuk am. Iboap kuğ cuy warara'acat asubuywan. ¹¹ Warara'acat mukũyjom pima, Deus ekawẽn cuy ağuwẽn cebe ip. Warara'acat puywatwan pima dak, Deus a'õbacaan ma asubuywan. Imẽn wuyju Deus xewiat kuğ pima:

— Ka'ũmgu Deus jo'iat xipacat — i je'e ip—soat

wuyjojoayũ. — Jesus Cristo xipat cĩcã, cebekitkit tak xipat — i je'e ip.

— Ĕn soat podi ma dipap kuḡ — i juy acece ixē Jesus Cristo be. — Ĕn soat podi ma a'õbuyxi — i dak cuy acece cebe.

Soat em ma juy ace imēn.

¹² Oburereyũ, oxe ikukpinayũ, ipiatpi'ajojom cĩcã eyetabucap puyxijo am pima, eyaḡuybabi'ũm ḡu juy epesop.

— Apēnpuye dak oceju ipiat'ajojom? Warara'acat ipiatpi'ajojom ḡu! — i'ũmḡu juy epe'e eyewewebe.

¹³ Gasũ eyju Cristo aḡuywaḡõm ipiat kuḡ. Guyjom pit ixē jedipap ḡubapuk. Imubapuk puje eyju dak ixē dipap kuḡ epesop. Eycokcokap yoboḡ cĩcã je'e ḡejuje. ¹⁴ Itabut'ũmayũ eymuymuy Cristo ebekitkit eyju buye. Eymuymuy bima juy ey-cokcoḡ epesop. Ixeyũ eymuymuy bima, ḡebum cuy epesop Deus biõḡbuk nuynuy wuywebe iap kay. Warara'acat podi ma idipat nuynuy wuywebe iap kay ḡebum cuy epesop. ¹⁵ Wara'acat cuy epeyaoka ḡu. Warara'acat pubut tak cuy epetu-jupa'um ḡu. Wuyeipi kukat epeya'õmutorok ḡu dak cuy. Warara'acat ekawēn mukērērēn ḡu dak cuy. Imēn eyeku buje bit, cedaḡ ma kuka warara'acat ipiat o'supi'ajoat eywebe. ¹⁶ Eyju Cristo ebekitkit puye acã ipiatpi'ajojom pima bit, eysũsũn ḡu juy epesop.

— Bay, ocecokcok cĩcã Cristo ebekitkit puye, ipiatpi'ajojom ma'ḡu oceju — i bit cuy epe'e Deus pe.

¹⁷ Gaxĩn ma Deus ideida soat pe apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteim. Xipacat je'ḡũm cedaḡ

ma oekuku'iaiyũ be cekukuapteim. Ipiat supi'ajoat kũyjobit'ũmayũ be warẽm tağ cekukuapteim. Koap jebekitkit pe ideida. Wuywebe ipiatpi'ajoan pima, ibodi ma ipiat supi'ajoat ja'õ kay kũyjobit'ũmayũ be—kawẽn idipat kay'ũmayũ be. ¹⁸ Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Iba'ore xipacat mujurũğrũğ'ukat taxijo am, i. Ja'õ kay'ũmat pit Deus idaxijo ğu, i. Ikẽrẽat mujurũğrũğ'ukat idaxijo ğu, i.

Imẽn e'em Deus ekawẽntup.

¹⁹ Wuyju Deus bikuyap tağ ipiatpi'ajojom pima, ixẽ juy wuykuk. Wuyetabun cĩcã juy ajop cekay—wuymuğẽat kay. Xipacat mujurũğrũğ cuy ajeku. Ixẽ soat em ja'õ dağ e'em wuywebeam. Ixẽ soat em xipan wuykuğ.

5

¹ Aypapayũ, jeyawẽ õn ğasũ, eyju itabucayũ kukukayũ buye. Eybuxim õn tak itabucayũ kukukat. Apẽn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap muwẽnuwẽn õn, wetabun cuk adi o'supi'ajojo buye. Wetam cuk adi ojojojo. Guyjom pit Deus Cristo soat podi ma idip iap ğubapuk soat pe. Iboap mubapuk puje, õn tak ixẽ jo'i oce odip.

² Deus cuk eynaẽ jebekitkit kukukayũm. Imẽnpuye xipan cuy ixeyũ epejukuk ovelha kukuk'ukat puxim. Eybu'upap tomuju ğu juy ixeyũ epejukuk—eybikuyap tomuju acã juy epejukuk ip. Deus bikuyap tağ cuy ixeyũ epejukuk. Dinheiro buap ojuy ğu ixeyũ epejukuk—ixeyũ buywat am acã. ³ Imuohom cĩcã ğu juy ixeyũ epejukuk. Cũğ ma juy epeku ixeyũ dak eyekuap puxim ceku am. ⁴ Cristo wuykukukat yoboğat ovelhayũ

kukuk'ukayũ kukat puxim. Ijodi waram ixē eba-puk puje, soat em ixē aḡuywaḡõm epesop soat kukukayũm. Imēn ma cūḡ ma eyekukuapte i epejat apēn ijodiayũ kukukayũ ouro muḡēḡēbu bubum ja beam iap puxim. Soat iboap kuḡ epesop idip cīcāat kuḡ.

⁵ Yaypan'isuayũ, õn jeyawē ḡasũ. Kūyjobin cuy epesop aypapuayũ a'õ kay. Yoboḡan pin ḡu juy epesop. Jewebuywatwan pit cuy epesop. Ey-buyxim tak cuy epeyewekuk. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus itakoma yoboḡan pinayũ kay, i. Yoboḡan pin'ũmayũ buywatwan pit soat em, i.

⁶ Imēnpuye yoboḡan pin ḡu juy epesop. Deus soat podi ma ya'õbaca. Eyju yoboḡan pin'ũm pima, Deus jeymuwexat ya'õbuyxiayũm. Ixē ibikuy bima, ixē jeymuy ya'õbuyxiayũm—yoboḡayũm. ⁷ Soat kay eyaḡuybabi'ũm pima:

— Bay, waḡuymubabin cuy ece waḡuybabi'ũm cīcā buye — i juy epe'e Deus pe. Imēn cuy epe'e cebe, ixē soat em xipan wuykuḡ puye.

⁸ Eyaḡuysan cuy epeku. Apēn wida jededem puybit pu ojuy iap puxim Satanás tak wuydobatban jekukum wuyetabucap mu'ũm ojuy. Imēnpuye aḡ cuy epesop ixē be eymubu'unap puxim Jesus kay. ⁹ Eya'õpicũḡcũḡ ḡu juy Satanás a'õ kay—ibiḡbuk kēreayũ kukukat a'õ kay.

— Ap! A'õ kay ḡu oce — i epe'e'e cebe soat em. Eybu'um ḡu juy epesop eyetabut am Jesus Cristo kay. Eybuxim eykitpitpiyũ dak ipiatpi'ajojum—soat ka watwat—itabucayũ. Kuy eyetaybit iboam. ¹⁰ Darem ma eyju ipiatpi'ajojom.

Warara'acat podi ma Deus xe wuykukpin. Ixe juk eynaẽ jejo'ian eydip am, Cristo eju mũg'i eyju jekukum puye. Soat em Deus soat tağ jeymuisun. Ixe eybuywatwan eybu'uap puxim eyetabut am Jesus Cristo kay. Ixe soat em eya'õmucanucan. Apẽn ixe soat podi ma jedipap kuğ iap ebapuk puje ixe jo'ian epesop eydip. Ixe dipap i'ũm'ẽm ġu.

¹¹ Ixe ma soat kukukan jeenuy soat em. Soat kaka dağayũ jewağuycom jeedop ip kũyjobit ixe a'õ kay. Ka'ũma ma kũyjobit'ũmat jeenuy. Imẽn cuy jeenuy.

¹² Tup'ade ġu õn tupmubarararağ eywebeaptum. Ijudup otupmuju Silas bui be eywebeaptum. Wuykitpit Silas soat em ma ja'õ dağ e'em. Ey-mucokcoğ ojuy õn. Soat em Deus xipan wuykuğ Napapa'uk ġu ixe bit. Icēmãn acã e'em wuywebe. Imẽnpuye ixe ekawẽn tağ cuy epeku.

¹³ Oxeayũ kato mujujum eywebe—eykitpitpiyũ, itabucayũ, Deus emunaẽyũ, Babilônia ka watwat. Okpot co'iat Marcos tak kato mujujum eywebe.

¹⁴ Epeyewakobot cuy eyeweweju eykukpinap mubapuk am soat pe.

Õn kawẽnwẽn Deus eju eywebeam, Cristo ebek-itkit eyju buye.

— Bay, ebekitkit cuy eyağuy mubabibin — i õn e'em cebe.

Ibũrũ ma.

**Deus ekawẽntup Kawẽn iisuat ekawẽn
New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mundurukú

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mundurukú [myu], Brazil

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mundurukú

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

82289dff-6b79-5335-974c-563b93a888ae